

Rekonštrukcia závlahového systému

AGRO-VÁH, s.r.o. Diakovce

OZNÁMENIE O ZMENE NA VRHOVANEJ ČINNOSTI

podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, v znení neskorších predpisov

november 2018

Obsah

I.	Údaje o navrhovateľovi.....	3
1.	Názov (meno).....	3
2.	Identifikačné číslo.....	3
3.	Sídlo.....	3
4.	Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa.....	3
5.	Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie.....	3
II.	Názov zmeny navrhovanej činnosti.....	3
III.	Údaje o zmene navrhovanej činnosti.....	3
1.	Umiestnenie navrhovanej činnosti (kraj, okres, obec, katastrálne územie, parcelné číslo).....	3
2.	Stručný opis technického a technologického riešenia.....	4
3.	Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie.....	8
4.	Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.....	8
5.	Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch zmeny navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice... ..	8
6.	Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí.....	9
IV.	Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických	12
V.	Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie.....	23
VI.	Prílohy	
1.	Informácia, či navrhovaná činnosť bola posudzovaná podľa zákona; v prípade, ak áno, uvedie sa číslo a dátum záverečného stanoviska, príp. jeho kópia	
2.	Mapy širších vzťahov s označením umiestnenia zmeny navrhovanej činnosti v danej obci a vo vzťahu k okolitej zástavbe	
3.	Výpis z katastra nehnuteľností	
4.	Dokumentácia k zmene navrhovanej činnosti:	
VII.	Dátum spracovania.....	24
VIII.	Meno, priezvisko, adresa a podpis spracovateľa oznámenia.....	24
IX.	Podpis oprávneného zástupcu navrhovateľa.....	24

I. ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

I.1 Názov

Rekonštrukcia závlahového systému AGRO – VÁH, s.r.o. Diakovce

I.2 Identifikačné číslo

36539031

I.3. Sídlo

Hlavná 922, 925 81 Diakovce

I.4 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa

Ing. Róbert Pataki, AGRO – VÁH, s.r.o. Diakovce, Hlavná 922, 925 81 Diakovce

Mail: robert.pataki@agrovah.sk

Tel. č. : +421 905 228 540

I.6 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie.

Ing. Viera Belovičová — Environmentálne poradenstvo, Nitrianska 1764/30, 927 05 Šaľa,

mail: v.belovicova@centrum.sk,

t.č. 0907784549

miesto konzultácií: sídlo navrhovateľa

II. Názov zmeny navrhovanej činnosti

„Rekonštrukcia závlahového systému – AGRO – VÁH, s.r.o. Diakovce“

III. Údaje o zmene navrhovanej činnosti

1. Umiestnenie zmeny navrhovanej činnosti

Kraj:	Západoslovenský
Okres	Šaľa
Obec	Diakovce
Katastrálne územie	Diakovce
Parcelné číslo	Parcely C sú vyznačené v priloženej mape Parcely E sú k nahliadnutiu v areáli firmy (z dôvodu veľkého počtu vlastníkov)

Účelom navrhovanej činnosti je rekonštrukcia existujúcej závlahy nákupom nových zavlažovačov na poľnohospodárskej pôde s produkčnou plochou 110,25 a 113,42 ha, spolu 223,67 ha.

2. Stručný opis technického a technologického riešenia vrátane požiadaviek na vstupy (záber pôdy, spotreba vody, ostatné surovinnové a energetické zdroje, dopravná a iná infraštruktúra, nároky na pracovné sily, iné nároky) a údajov o výstupoch (napríklad zdroje znečistenia ovzdušia, odpadové vody, iné odpady, zdroje hluku, vibrácií, žiarenia, tepla a zápachu, iné očakávané vplyvy, napr. vyvolané investície)

Opis súčasného stavu

V súčasnosti sa na predmetnom území nachádzajú polia s pôvodným závlahovým systémom.

1/ odberný objekt: ktorý sa nachádza na pravej strane hrádze VD Kráľová a odoberá vodu dvomi potrubiami DN 1200 o kapacite $6 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$, pričom je voda dodávaná gravitačne. Súčasťou odberného objektu je aj ukládňovacia nádrž.

2/ náhonový kanál A: profil má lichobežníkový, pričom je opevnený betónom. Dodávka vody bola regulovaná stavidlami, pričom ich ovládacie prvky sú odcudzené. Pre odber vody ČS sú dôležité stavidla 1-5. Prietokná kapacita je : $0,4 - 6 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$, rýchlosť vody je $0,42 - 1,06 \text{ m/s}$, šírka dna je : $0,5 - 2,0 \text{ m}$, hĺbka vody je $0,7 - 1,46 \text{ m}$

Súčasťou náhonu sú aj zhybky a premostenia.

3/ Čerpacia stanica 2- Diakovce:

Sa nachádza v km 5,495 náhonu A, $Q = 540 \text{ l/s}$ a výmera závlahy je 879 ha

Pozostáva z objektov :

- a/ strojovňa
- b/ sací bazén
- c/ sociálne zariadenie
- d/ rozvodňa
- e/ dielňa
- f/ chodba a predsieň

Voda z náhonového kanála A je do sacieho bazénu privádzaná betónovým potrubím. Zo sacieho bazénu je voda dodávaná 4 ks odstredivých čerpadiel typu Sigma 300 CVAV- 460-38 s dopravným množstvom $Q = 135 \text{ l/s}$ a dopravnou výškou $H = 72 \text{ m}$. Čerpadlá sú poháňané trojfázovými elektromotormi o výkone 155 kW . Súčasťou výtlačného potrubia sú aj zasúvadlá s el. motormi a spätné klapky.

4/ Rúrová sieť: je okružová a je ňou rozvádzaná tlaková voda do $0,1 \text{ MPa}$. Vzďialenosť jednotlivých hydrantov je 150 m. Celková dĺžka potrubia je 19 483 m pozostáva z oceľového, alebo AZC potrubia, priemeru od 150- 600 mm. Voda z hydrantov je dodávaná na polia závlahovým detailom, či už pásovými, resp. široko záberovými zavlažovačmi rôznych výrobcov.

Zmena navrhovanej činnosti

Zmena navrhovanej činnosti spočíva v nákupe a v montáži 2 ks nových pivotových zavlažovačov, pivotový zavlažovač fixný $510 + 91 + 27 \text{ m}$, a pivotový zavlažovač fixný $520 + 91 + 27 \text{ a}$ v nákupe a montáži ďalšieho drobného technického zariadenia, v oprave existujúcich zariadení, ktoré nie sú v prevádzkyschopnom stave.

Technické parametre navrhovaných zavlažovačov sú nasledové:

ZAVLAŽOVAČ č.1**ZÁVLAHOVÝ SYSTÉM FP 510+91+27m**

Dĺžka pola.....[m]:1,050.00

Šírka pola.....[m]:1,050.00

Celková plocha.....[ha]: 110.25**Zavlažovaná plocha.....[ha]: 109.95****Zakl. rozloha pod pivotom.....[ha]: 80.31****Krytie.....[%]: 102.59**

Maximálne výskokové rozdiely.....[m]: 2.00

Druh zataže.....: 0.85 lb I-Wobb weights pkg

Rozmiestnenie dyz.....[cm]: 288.00

Priemer dostreku dyzy.....[m]: 15.60

Typ vodného dela.....: Komet Twin MAX

Dosah vodného dela.....[m]: 27.00

Sekcie :

8-5/8 inch,54.86m (180.0').....: 4

6-5/8 inch,54.86m (180.0').....: 3

6-5/8 inch,60.63m (198.9').....: 2

Typ sekcie corner.....[m]: 87.44

Typ centra pivota.....: 8-5/8" Pivot point

Dĺžka systému po LRDU.....[m]: 506.07

Pozadovaná dĺžka systému po LRDU..[m]: 514.30

Svetlá výška pod sekciou.....[m]: 2.86

Hodnota Amperov v systéme.....[A]: 17.96

Druh energie.....: 380V / 50Hz

Typ radiaceho panela.....: Icon 5

Potrebná energia na pohon.....[kW]: 9.46

Typ kolies.....: High Float 14.9x24

Typ prevodoviek.....: Standard Speed

Typ vodiaceho.....: GPS

Typ motora a generátora.....: Verejná sieť : 9.46 kW

Tlak na konci systému.....[bar]: 1.03

Straty na nerovnostiach.....[bar]: 0.20

Straty v potrubí.....[bar]: 1.54

Strata tlaku pri spoji cornera..[bar]: 0.34

Strata na vodomere.....[bar]: 3.10

Potrebný vstupný tlak.....[bar]: 3.60

Spotreba el.ener.za 20000 hod...[MWh]: 814.96

Spotreba nafty za 20000 hod.....[l]: 211,889

Hydromodul.....[l/s/ha]: 0.80

Kapacita systému.....[l/s]: 88.49

Rychlosť systému.....[m/h]: 125.45

Min. čas na otocenie.....[h/rev]: 25.33

Min. dávka zavlahy.....[mm/rev]: 7.30

Denná dávka zavlahy.....[mm/day]: 6.91

Mesacná dávka zavlahy.....[mm/month]: 207.36

Instantná dávka zavlahy.....[mm/h]: 82.52

ZAVLAŽOVAČ č.2**ZÁVLAHOVÝ SYSTÉM FP 520+91+27m**

Dĺžka pola.....[m]:1,065.00

Šírka pola.....[m]:1,065.00

Celková plocha.....[ha]: 113.42**Zavlažovaná plocha.....[ha]: 111.21****Zakl. rozloha pod pivotom.....[ha]: 84.02****Krytie.....[%]: 99.44**

Maximálne výskve rozdiely.....[m]: 2.00

Rozmiestnenie dyz.....[cm]: 288.00

Priemer dostreku dyzy.....[m]: 15.60

Typ posilovacej pumpy.....: Booster Pump 2 [hp]

Typ vodného dela.....: Komet Twin MAX

Dosah vodného dela.....[m]: 27.00

Sekcie :

8-5/8 inch,54.86m (180.0').....: 4

6-5/8 inch,54.86m (180.0').....: 1

6-5/8 inch,60.63m (198.9').....: 4

Typ sekcie corner.....[m]: 87.44

Typ centra pivota.....: 8-5/8" Pivot point

Druh prírodného potrubia.....: Lower elbow - Fixed flange ANSI

Dĺžka systému po LRDU.....[m]: 517.61

Pozadovaná dĺžka systému po LRDU..[m]: 521.80

Svetlá výška pod sekciou.....[m]: 2.86

Hodnota Amperov v systéme.....[A]: 17.96

Druh energie.....: 380V / 50Hz

Typ riadiaceho panela.....: Icon 5

Potrebná energia na pohon.....[kW]: 9.46

Typ kolies.....: High Float 14.9x24

Typ prevodoviek.....: Standard Speed

Typ vodiaceho.....: GPS

Typ motora a generátora.....: Verejná sieť : 9.46 kW

Tlak na konci systému.....[bar]: 1.03

Straty na nerovnostiach.....[bar]: 0.20

Straty v potrubí.....[bar]: 1.56

Strata tlaku pri spoji cornera..[bar]: 0.32

Strata na vodomere.....[bar]: 3.11

Potrebný vstupný tlak.....[bar]: 3.61

Spotreba el.ener.za 20000 hod...[MWh]: 814.36

Spotreba nafty za 20000 hod.....[l]: 211,734

Hydromodul.....[l/s/ha]: 0.80

Kapacita systému.....[l/s]: 89.41

Rychlosť systému.....[m/h]: 125.45

Min. čas na otocenie.....[h/rev]: 25.19

Min. dávka zavlahy.....[mm/rev]: 7.26

Denná dávka zavlahy.....[mm/day]: 6.91

Mesacná dávka zavlahy.....[mm/month]: 207.36

Instantná dávka zavlahy.....[mm/h]: 80.46

Požiadavky na vstupyZáber pôdy

Pri realizácii zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k záberu pôdy

Nároky na odber vodyPôvodný stav

V pôvodnom riešení bolo počítané s odberom vody v množstve max. 6 m³/s

Zmena navrhovanej činnosti

U zavlažovača č. 1 je počítané s maximálnym odberom vody 0,08849 m³/s

U zavlažovača č. 2 je počítané s maximálnym odberom vody 0,08941 m³/s

Spolu max. 0,1779 m³/s

Nároky na surovinové zdroje

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k nárokom na surovinové zdroje

Nároky na pracovné sily

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k nárokom na pracovné sily

Zásobovanie plynom a tepelná energia

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k nárokom na surovinové zdroje

Nároky na elektrickú energiu

Rekonštrukciou a modernizáciou sa dosiahne oproti pôvodnému závlahovému režimu úspora elektrickej energie, vzhľadom na nízkotlakové zavlažovače, ktoré sú energeticky úspornejšie.

Doprava a infraštruktúra

Pri realizácii zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k nárokom na menu dopravy a infraštruktúry. Vstup na predmetné polia bude naďalej využívať existujúcu komunikáciu.

Údaje o výstupochZdroje znečistenia ovzdušia

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k znečisteniu ovzdušia

Zdroje znečistenia povrchových a podzemných vôd

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nedôjde k znečisteniu povrchových a podzemných vôd

Odpadové hospodárstvo

Počas inštalácie zariadenia budú vznikať bežné odpady, z kategórie ostatných odpadov, predovšetkým z obalových jednotiek. Tieto budú zneškodňované v súlade s legislatívou odpadového hospodárstva a prípadnými podmienkami Okresného úradu v Šali, odbor životného prostredia.

V zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov, v znení neskorších predpisov uvádzame odpady, ktoré môžu vznikať pri výstavbe navrhovanej činnosti

Kat. č. odpadu	Názov druhu odpadu	Množstvo (t)	Kategória	Kód zhodnoc/znešk.
200301	Zmesový komunálny odpad	0,01	O	D 1

Kód zhodnotenia/zneškodnenia je uvedený v zmysle prílohy č. 2 a 3. k zákonu 79/2015 Z.z. v znení neskorších predpisov.

Počas prevádzky nebudú vznikať žiadne odpady, iba ak v prípade výmeny poškodených súčastí závlahového zariadenia, čo sú predovšetkým súčiastky v malom množstve a rovnako môžu v malom množstve vznikať odpady z obalových jednotiek

Zdroje hluku, vibrácií a žiarenia, tepla a zápachu

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sa nepredpokladajú zvýšené hodnoty hluku, vibrácií a žiarenia, tepla a zápachu

3. Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie

V súčasnom štádiu poznania nie sú v riešenom území známe žiadne ďalšie plánované činnosti. Riziko havárie realizáciou zmeny navrhovanej činnosti pri dodržaní technologického a bezpečnostného postupu je zanedbateľné.

4. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Súhlas na vykonanie stavebných úprav podľa zákona č. 50/1976 Z.z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov.

Obnova povolenia na odber povrchovej vody v zmysle zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v zmysle neskorších predpisov.

5. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch zmeny navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice

Zmeny navrhovanej činnosti predmetnej stavby nebudú mať žiadne vplyvy presahujúce štátne hranice Slovenskej republiky.

6. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí.

Priamo dotknutým územím navrhovanej činnosti sú polia v katastrálnom území obce Diakovce, okres Šaľa. Širším dotknutým územím je katastrálne územie obce Diakovce a okresu Šaľa.

Horninové prostredie : Oblasť okresu Šaľa geologicky patrí do Podunajskej panvy. Je to rozsiahla neogénna depresia vo vnútri Karpatského oblúka. Podľa výsledkov oporného vrtu v blízkych Diakovciach, neogén - panón siaha do hĺbky cca 2500 m. Nadložie panónu tvorí súvrstvie pestrých ílov, ktoré leží transgresívne a na okrajoch a v zálivoch miestami s miernou diskordanciou v nadloží panónu.

Pont - litologicky je pomerne jednotný a jednotvárný. Hlavnými horninami sú pestré, t.j. zelenkavo alebo žltosťedé, vzácnejšie svetlosťedé, hrdzavo až červeno škvrnité íly, menej i vápnité íly. Najtypickejšie sú pestré plastické, temer nepiesčité íly. V oblasti okresu Šaľa pont budujú pestré, často piesčité a vápnité íly, ktoré prechádzajú až do slieňov. V íloch bolo zistené značné množstvo vápnitých konkrécií, ktoré hlavne v žltohnedých íloch tvoria celé zhluky. Polohy pieskov v pomere k ílom sú ojedinelé. Sú jemno-stredno-zrnné, veľmi zriedka hrubozrnné, šedej farby.

Nad pontom sa nachádza 5 - 10 m mocná poloha šedých pieskov s drobným štrkom, ktoré často bývajú stmelené vápnitým tmelom ako nepravidelné zhluky alebo tenké pieskovcové doštičky. Táto poloha bola zaraďovaná spolu s nadložnými štrkopieskami do kvartéru. Podľa najnovších výskumov z južnejších oblastí je však pravdepodobnejšie, že patrí ešte levantu. Do kvartérnych štrkopieskov prechádza obyčajne plynuce, ojedinele sa však na ich rozhraní nachádza poloha ílov.

Kvartér - je v prevažnej časti zložený z drobných štrkopieskov. Valúny štrkov dosahujú priemerne 2 - 4 cm, len ojedinele viac. Piesok je jemnozrnný - strednozrnný, sfudnatý. V nadloží štrkopieskov sú sedimentačné pomery pestrejšie. Časté sú zvyšky starých ramien vyplnené bahnitým materiálom, ktorý je prikrýty vrstvou piesčitých hĺn. Celková hrúbka kvartéru kolíše okolo 5, 10 - 15 m.

Priepustné štrkopiesky kvartéru a levantu tvoria jeden súvislý horizont s voľnou hladinou podzemnej vody. Ich priepustnosť je veľmi premenlivá, vcelku však nižšia ako u vážskych náplavov v geograficky vyšších polohách. Prieskumom zistený koeficient priepustnosti sa pohybuje v medziach $2,2 - 4,2 \cdot 10^{-4}$ m/s. Podzemné vody tohoto horizontu sú pod priamym vplyvom blízkeho povrchového toku Váhu. V závislosti na výške hladiny v koryte Váhu, buď vcedzuje svoju povrchovú vodu do náplavov, alebo ju pri nízkych stavoch dreňuje.

Svojou kvalitou sa vody kvartérnych náplavov a artézskych horizontov značne líšia. Za jediné vhodné pre pitné a úžitkové účely bez predbežnej úpravy môžeme označiť vodu artézskeho vrtu RH-9 v Šali mala celkovú tvrdosť 13,5 °nem. a nezávadný obsah jednotlivých zložiek. Vody z náplavov sú tvrdšie ako 20 °nem. Zvlášť vysoký je však u nich obsah Fe a Mn, pre ktorý sa bez predbežnej úpravy nehodia na zásobovanie vodou.

Geodynamické javy : Z hľadiska výskytu geodynamických javov územie okresu nie je výrazne limitované. Iba ľavobrežie Váhu medzi Vinohradmi nad Váhom a Šintavou predstavuje priestorovo obmedzujúci faktor. Severovýchodná časť územia okresu je limitovaná prejavmi presadavosti sprašových komplexov.

Ložiská nerastných surovín : Na území okresu Šaľa sa nevyskytujú akumulácie rudnej mineralizácie, ktoré sú vhodné pre ťažbu. Rovnako na území okresu Šaľa sa neťažia ani energetické suroviny - ropa, plyn, uhlie a.i.

Na území okresu Šaľa sú zastúpené iba nerudné suroviny, ktoré majú značné rozšírenie a význam. Tehliarskymi surovinami sú kvartérne spraše a sprašové hliny, ale ťažili sa aj pontské piesčité íly, predovšetkým v okolí Vinohradov nad Váhom, Pustých Sadov, Paty, Kráľovho Brodu, Galanty, Zemianskych Sadov, Veľkej Mače, Veľkého Grobu, Abrahámu, Hoste, Serede, Šintavy, Žihárca, obmedzene aj na iných lokalitách. Piesky na území sú sústredené v dvoch geneticky odlišných typoch ložísk (naviate a riečne). Naviate sa pre miestnu potrebu ťažili v takmer každom katastrálnom území, charakteristické sú piesky s pomerne vysokým obsahom CaCO_3 . Riečne piesky vo väčšom rozsahu sa ťažia z koryta Váhu v širšom okolí Vlčian. Štrkopiesky sa vyskytujú hojne a pravidelne na celom území. Ekonomicky využiteľné sú iba v

náplavoch Dunaja a Váhu. Ťažené sú ložiská Čierny Brod, Šoporňa, Veľký Grob a nepravidelne Selice a Jelka a štrkopiesky ťažené priamo z koryta alebo medzihrádzi Váhu. Prevažná časť zo 47 známych bývalých ťažobných priestorov bola v minulosti zavezená stavebným a komunálnym odpadom a bola rekultivovaná technicky a biologicky pre potreby poľnohospodárstva. Rašelina bola ťažená v oblasti Veľký Grob - Pusté Úľany v rámci skrývok pre ťažbu štrkopieskov.

Geomorfologické pomery

Okres Šaľa leží v severnej časti Podunajskej nížiny na pokraji Nitrianskej pahorkatiny. Prevažná časť okresu má rovinný terén (111-130 m.n.m.) na severe prechádzajúci do pahorkatiny (170-245 m.n.m.). Okres leží v teplej klimatickej oblasti so suchou a miernou zimou, s priemernou teplotou v januári na rovine -2,2 °C, s trvaním slnečného svitu vo vegetačnom období nad 1500 hod. Územie okresu je dobre prevetrávané, počet inverzných situácií je nízky.

Pôdne pomery

Na väčšine územia prevládajú černozy a čierne, v blízkosti rieky Váh fluvizeme. Pôdy extravilánov sú poľnohospodársky intenzívne využívané, avšak pomer poľnohospodárskej pôdy na území mesta Šaľa kvôli zástavbe je nižší ako v okolitých vidieckych oblastiach, kde je to spravidla nad 90 percent. V rámci poľnohospodárskej pôdy, na území mesta, ako aj v ostatných častiach obvodu prevláda orná pôda. Skladbu nepoľnohospodárskej pôdy ovplyvňuje prítomnosť mesta väčším zastúpením zastavanej pôdy. Z poľnohospodárskej pôdy je orná pôda ešte stále nad 90 percent. Pravý breh Váhu charakterizuje intenzívne poľnohospodárske využitie pôdy.

Tab. č. 1 Využitie pôdneho fondu v meste Šaľa a na okolí

Kataster	Spolu pôda (ha)	Poľnohospodárska pôda (ha)				Nepoľnohospodárska pôda (ha)				
		Orná pôda	Trvalé kultúry	TTP	Spolu	Lesná pôda	Vodná pôda	Zast. pôda	Ostat. pôda	Spolu
Šaľa mesto	4496,73	3249,14	204,73	28,74	3482,6	161,66	179,05	467,29	206,12	1014,1
Šaľa obvod	35590	27865	1306	507	29678	1453	985	2746	723	5907

Ovzdušie a klimatické pomery

Mapa klimatických oblastí charakterizuje klímu posudzovaného územia ako suchú, s priemernou januárovou teplotou nad mínus 3 °C. Teplú klimatickú oblasť charakterizuje viac ako 50 letných dní (max. teplota vzduchu min. 25 stupňov °C) a začiatok žatvy ozimnej raži je pred 15. júlom. Slnečný svit vo vegetačnom období je nad 2000 hodín. Vysoký výpar a nízke zrážky 550-600 mm za rok, vysušovacie vetry, najmä v jarnom období zapríčiňujú, že územie je jedno z najsuchších na Slovensku. 55 percent zrážok spadne v letnom období (320 mm), avšak je pozorovaný malý počet dní so zrážkami nad 1 mm (90 dní/rok). Počas krátkodobých lejakov spadne aj 70 mm zrážok za 24 hodín. Najviac zrážok padne v mesiacoch máj, jún a júl – priemerne za mesiac 59,3 mm zrážok. Pomerne teplá klíma zapríčiňuje, že počet dní so snehovou prikrývkou je malý. Prvé sneženie sa môže vyskytnúť okolo 4. novembra a posledné začiatkom apríla. Prvý deň so snehovou pokrývkou sa môže vyskytnúť okolo 4. decembra a posledný začiatkom marca. Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou dosahuje hodnotu okolo 35 dní za rok. Priemerná ročná teplota územia je do 10 °C. Najteplejší mesiac júl dosahuje priemerné teploty nad 20 °C. Pozorovaná maximálna teplota širšieho regiónu dosiahla 38 °C. a minimálna mínus 35 °C. Dĺžka vykurovacieho obdobia dosahuje priemerne 211 dní za rok. Prevládajúcim smerom vetra je SZ.

Tab. č. 2 Priemerné mesačné a ročné teploty vzduchu (v °C)

Mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
Teplota (°C)	-2,1	-0,2	4,6	10,5	15,4	19,0	20,5	19,6	15,7	10,0	5,0	0,6	9,9

Priemerná vlhkosť vzduchu je 80 %

Tab. č. 3 Priemerný počet dní so zrážkami 1,0 mm a viac

Mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
Počet dní	6,91	6,92	6,8	6,7	8,1	7,6	7,3	6,9	4,9	7,0	8,8	8,5	86,4

Tab. č. 4 Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou

Mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
Počet dní	13,3	11,1	3,6	-	-	-	-	-	-	-	0,4	6,6	35

Veternosť: Na základe dlhodobých meraní prevláda v predmetnom území severozápadný vietor. Ďalšími prevládajúcimi smermi vetra v predmetnom území boli zaznamenané vetry severné, juhovýchodné a východné, menej západné a severné. Rozdelenie prevládajúcich smerov vetra podľa meteoúdajov SHMÚ Bratislava je nasledovné :

Tab. č. 5 % rozdelenie smerov vetra v dotknutom území

Smer vetra	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	SSZ
%	10,5	4,7	13	9,6	5,4	4,4	11,2	25,2	16,0

Hydrologické pomery

Dominantným tokom je rieka Váh. Priemerný prietok rieky je $148,9 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ ktorý je ovplyvnený špičkováním vodnej elektrárne VD Kráľová nad mestom. Vodnú hladinu čiastočne vyrovnáva VD Selice, nachádzajúce sa pod mestom. Ostatné vodné toky tvoria len kanály (Zajarčie, Dlhý, Trnovecký, Selický, Šaliarsky, Kolárovský, Kráľovobrodský, Žihársky, Vlčiansky, Dubovský, Nededsko-Vlčiansky, Žihľavový). Špecifickým typom vodnej plochy sú odkaliská chemickej firmy Duslo, a.s. tzv. Amerika I-II, ktoré sú v súčasnosti v značnom stupni sukcesie. Okrem toho sa skoro v každej obci nachádzajú menšie jazerá, ktoré sa v niektorých prípadoch využívajú pre rybolov.

Vodné toky : Hlavným zdrojom povrchových vôd je rieka Váh, ktorá priteká do okresu v IV. triede čistoty. Povodie Váhu charakterizuje režim dolného toku, pričom okresom Šaľa preteká v dĺžke 28,75 km do obce Kráľová nad Váhom až nad obec Zemné. Sústavu vodných tokov dopĺňajú Dolinský a Cabajský potok a sústava zavlažovacích kanálov z nich najvýznamnejší je Dlhý kanál.

Vodné plochy : Najvýznamnejšou vodnou plochou v území je nádrž vodného diela Kráľová, celkový objem $51,8 \text{ mil. m}^3$, plocha $11,7 \text{ km}^2$. Vodné plochy tvoria aj chránené prírodné výtvy (CHPV) - Bábske jazierko, Bystré jazierko (Selice) a Čierne jazierko (Tešedíkovo), Jahodnianske jazierko (Neded'), Mačiansky presyp (Malá Mača), Mostovské presypy (Mostová), Štrkovecké presypy (Šoporňa), Tomášikovský presyp (Tomášikovo), Trnovecké mŕtve rameno (Trnovec nad Váhom), Vlčianske mŕtve rameno (Vlčany).

Podzemné vody : Z hľadiska prietoku a hydrogeologickej produktivity, územie mesta Šaľa a podstatná časť jeho okolia patrí do kategórie „vysoká“, s využiteľným množstvom podzemných vôd 1-5 l/s na km^2 . Pri posudzovaní podzemných vôd treba však vziať do úvahy, že vody kvartérnych náplavov a artézskych horizontov sa svojou kvalitou značne líšia. Vrchná časť podzemných vôd územia (vody z náplavov) je silne znečistená a podľa stupňa kontaminácie (podľa „STN 75 7111 Pitná voda“) tieto vody patria do najhoršej 5. triedy. Situáciu ovplyvňuje aj rieka Váh, ktorá podľa stavu hladiny infiltruje, resp. drénuje podzemné vody najmä v južnej časti vymedzeného dotknutého územia. Vrchný horizont podzemných vôd sa znehodnocuje chloridmi, síranmi a dusičnanmi najmä vplyvom poľnohospodárskeho znečistenia. .

Pramene a pramenné oblasti : V okrese Šaľa sa nenachádzajú významné zdroje pitných vôd pre zásobovanie obyvateľstva. Takmer celé množstvo pitných vôd je zo zdroja Jelka.

Ide prevažne o artézské vody nevýrazného vápenatého hydrouhličitanového typu s mierne zvýšeným podielom síranovej zložky. Najviac mineralizované vody sa nachádzajú vo vrchnom horizonte do hĺbky 20 m. Smerom do hĺbky sa mineralizácia vôd znižuje a klesá podiel síranovej, chloridovej a dusičnanej zložky. Artézské zdroje pitnej vody sa využívajú obyvateľstvom na území mesta Šaľa.

Vegetačný kryt lesy a poľnohospodárske kultúry

Pôvodný lesný kryt tvorili vrbovo-topoľové lužné lesy v inundačnom území Váhu a v blízkosti ostatných vodných plôch, resp. dubovo-hrabové lesy v ostatných častiach územia. Zvyšky lužných lesov sa zachovali v medzihrádzovom priestore Váhu, ale sú vo veľkej časti nahradené plantážami šľachteného topola. Dubovo-hrabové lesy sa vyskytujú na dvoch miestach: smerom ku Kráľovej nad Váhom a medzi Duslom a Večou. Napriek tomu lesnatosť územia je minimálna, predstavuje len 3,5 percent územia.

Vzhľadom na nížinný charakter územia s intenzívnym poľnohospodárstvom na väčšine oblasti lesný fond tvoria ochranné lesné pásy (tzv. vetrolamy). Lesy sa vyskytujú iba vo forme menších porastov lesného charakteru. Ich druhové zloženie je väčšinou pozmenené, výrazne odlišné od prirodzeného s častým uplatňovaním nepôvodných druhov. V stromovom poschodí je najhojnejší agát biely, častejšie sa vyskytujú aj javor poľný, jaseň štíhly, čremcha obyčajná a brest vŕbový. V území sa okrem lesných porastov vyskytujú aj menšie lesíky, remízky a skupiny drevín. Druhové zloženie týchto porastov do značnej miery závisí od veľkosti lesíka, jeho veku a spôsobu vzniku. V stromovom poschodí sa v tomto type porastov vyskytuje najčastejšie agát biely, z krovín baza čierna. Z ovocných drevín prevažuje slivka domáca, častá je aj hruška obyčajná a orech kráľovský.

Prevažnú časť územia oblasti tvorí poľnohospodárska pôda s jednoročnými, prípadne dvojročnými poľnohospodárskymi kultúrami. Táto pôda po zbere úrody nie je chránená vegetačným krytom. V zástavbe obcí verejnú zeleň tvoria parky, stromoradia uličnej zelene, okrasné kry a kvetinové záhony. V zástavbe rodinnými domami vegetačný kryt tvoria prevažne ovocné stromy, okrasné dreviny a kry a sporadicky aj vinič. Väčšie vinohrady sa nachádzajú na okraji intravilánu obcí.

Chránené územia a ochranné pásma

Problematika ochrany prírody a krajiny okresu Šaľa priamo súvisí s intenzifikáciou v poľnohospodárstve, priemysle, doprave, sídelnej štruktúre, ktoré sa prejavili predovšetkým v sceľovaní pozemkov, budovaním melioračných stavieb, vyrovňovaním vodných tokov a odstraňovaním rozptýlenej zelene. Z tohoto dôvodu výmera a počet zachovaných prírodných, alebo iba málo pozmenených častí krajiny je nízka. Sústredené sú najmä do lesných komplexov, pieskových presypov a zamokrených území. Ide prevažne o izolované, plošne nevelké celky v poľnohospodársky využívannej krajine, v ktorej aplikovaný spôsob hospodárenia existenčne ovplyvňuje tieto lokality. Chránené oblasti a územia v obvode predstavujú len 36,87 ha, čo je 0,1% územia. Z toho 29,07 ha pripadá na chránené prírodné pamiatky a 7,8 ha na chránené areály.

Natura 2000 : V nových triedeniach EU okres Šaľa spadá pod platnosť nitrátovej smernice. V rámci systému NATURA 2000 na území okresu sa nachádza časť navrhovaného chráneného vtáčieho územia Kráľová (významná lokalita pre hniezdenie bučiaka nočného). Národný zoznam území európskeho významu obsahuje z územia okresu 2 lokality :

Bačove slaniská, katastrálne územie Hájske, Horná Kráľová, výmera lokality je 59,28 ha, stupeň ochrany 3, vnútrozemské slaniská a slané lúky (1340) a panónske slané stepi a slaniská (1530)).

Síky, katastrálne územie: Močenok, výmera lokality: 32,51 ha, stupeň ochrany 4, nížinné a podhorské kosné lúky (6510), vnútrozemské slaniská a slané lúky (1340) a pichliač úzkolistý (*Cirsium brachycephalum*).

Chránené územia :

Trnovecké mŕtve rameno : maloplošné chránené územie (prírodná pamiatka) v k.ú. Trnovec nad Váhom a Šaľa-Veča, rozloha 6,5776 ha, vyhlásené nariadením ONV Galanta č. 11-V/1983 zo dňa 9.9.1983). Ide o zvyšok mŕtveho ramena s mäkkým lužným lesíkom, močiarnou vegetáciou a výskytom chránených druhov obojživelníkov a vtákov.

Chránené prírodné výtvory :

Bystré jazierko, výmera 2,0 ha, zvyšok starého koryta Váhu v Tešedíkove,
Čierne jazierko, výmera 3,4 ha, zvyšok starého koryta Váhu v Tešedíkove,
Jahodnianske jazierko, výmera 5,3 ha, zvyšok starého koryta Váhu. Nedeď,
Trnovecké mŕtve rameno. 6,5 ha, jedno z najdlhších mŕtvych ramien Váhu v okrese,
Vlčianske mŕtve rameno, výmera 8,2 ha, zvyšok mŕtveho ramena Váhu, Vlčany,

Chránené areály :

Chránený areál Park v Močenku : výmera 5,87 ha, vyhlásený v roku 1982

Chránený areál Park vo Veči : výmera 1,93 ha, vyhlásený v roku 1983

Chránené stromy:

Lipa malolistá (*Tilia cordata*), mohutný exemplár lipy v záhrade Ústavu sociálnej starostlivosti na Okružnej ulici v Šali,

Skupina platanov v obci Trnovec n. Váhom (označené ako chránený prírodný výtvor),

Topoľ čierny (*Populus nigra*), Nedeď

Územný systém ekologickej stability

Miestny územný systém ekologickej stability : V meste Šaľa bol spracovaný miestny územný systém ekologickej stability ktorý okrem súčasných chránených území a chránených prvkov dáva návrhy na ďalšie ochranné opatrenia. V rámci MÚSES v katastrálnom území mesta Šaľa boli vymedzené štyri prírodné celky, jeden regionálneho charakteru a tri miestneho charakteru nasledovne :

Prírodný funkčný celok – PFCelok Váh, ktorý zahŕňa pruh územia približne severojužného smeru medzi inundačnými hrádzami rieky Váh. Krajinná štruktúra územia je pestrá, dominantným prvkom územia je rieka Váh s prilehlými ekosystémami brehov a príbrežných mokradí. Takmer celý priestor je klasifikovaný ako biokoridor nadregionálneho významu „Rieka Váh“.

Ako biokoridor miestneho významu bol vyčlenený Trnovec – Amerika, pomerne heterogénne ekosystémy na mieste bývalého ramena Váhu. V južnej časti sa nachádza regionálne významné biocentrum Mlynárske domčeky. Tvoria ho ekosystémy rieky Váh a lesné porasty v medzihrádzovom priestore.

Okrem toho bolo vymedzených päť biocentier miestneho významu:

Slepé rameno na sútoku Váhu s kanálom Zajarčie - relatívne dobre zachované vodné, litorálne a brehové porasty s pôvodným druhovým zložením,

Slepé rameno Váhu pri lodenici - lokalita podobného charakteru ako predošlá, ale lepšie zachovaná. Druhové zloženie drevín i bylinného poschodia je prirodzené.

Lesy nad železničným mostom - mäkké i tvrdé lužné lesy s relatívne prirodzeným druhovým zložením.

Slepé rameno Váhu a lesy pri Trnovci - slepé rameno so zachovanými vodnými a litorálnymi porastami.

Amerika – dve pomerne rozsiahle odkaliská s otvorenou vodnou hladinou, na odkalisku Amerika II. s pokročilou sukcesiou trste a začínajúcim zarastaním drevinami (hlavne vrbami).

Ako genofondovo významné lokality v rámci PFCelku Váh boli klasifikované : mestský lesopark, lesy nad železničným mostom a pri Trnoveckom ramene, les Trnovský kút, Vážsky ostrov a lesy v materiálových jamách v južnej časti katastra.

PFCelok Večianska tabuľa zahŕňa severovýchodnú časť katastra oblasť Veče, Trnovca nad Váhom a Dusla. Z hľadiska biotickej štruktúry sa v regióne nachádzajú len plošne malé areály biocentier miestneho významu existujúcich a navrhovaných: Blatné (mokrad uprostred poľí), Trnovecké rameno - umelo sprietočené mŕtve rameno - vyhlásené chránené územie (prírodná pamiatka), Sútok kanálov – sútok kanála Zajarčie s kanálom Močenok-Veča, Zajarčie kanál (dobře vyvinuté vodné i litorálne spoločenstvá) Kanál Močenok – Veča, Trnovecký kanál I. (kanál s čistou vodou, ale malým prítokom), Trnovecký kanál II. (občasne tečúci vodný tok), začínajúci v záujmovom území a vlievajúci sa do Trnoveckého ramena.

Ako genofondovo významné boli klasifikované lokality Blatné, park Veča a medza s výskytom kra Colutea. PFCelok Šalianska tabuľa zahŕňa oblasť západne od medzihrádzového priestoru Váhu - severozápadnú časť katastra v oblasti mesta Šaľa a pruh relatívne vyvýšeného územia (agradačný val rieky Váh) pozdĺž medzihrádzového priestoru.

Z hľadiska biotickej štruktúry sa v regióne nachádzajú len líniové prvky: Pri hlavnej železnici (líniové, resp. pásové porasty), Šalianský kanál (umelý vodný tok).

PFCelok Hetméň sa nachádza v južnej až západnej časti katastra, je okrajom tzv. Salibskej depresie.

Najvýznamnejšími prvkami biotickej štruktúry sú mokradné ekosystémy – biocentrá miestneho významu jestvujúce (Malá Lúčina, Vráble) a tri biocentrá miestneho významu navrhované. Biokoridory: -Selický kanál je regionálne významným biokoridorom, Šalianský, Dvorský, Kolárovsý kanál a rameno Tešedíkovo-Žihárec sú miestne významné.

Biocentrá: Malá Lúčina (podmáčaný lesík), Vráble (mokradná lokalita), Kanály selický, šalianský, dvorský, kolárovsý sú umelými vodnými tokmi, v niektorých častiach na brehoch je vysadený pás šlachtených topoľov.

Ako genofondovo významné lokality boli klasifikované Malá Lúčina, Vráble, zvyšok parku pri Hetméni a mokrad' južne od lokality Vráble. .

Regionálny územný systém ekologickej stability : Pre danú oblasť bol spracovaný aj RÚSES ešte v rámci okresu Galanta v r. 1994. V rámci neho boli navrhnuté :

Biocentrá regionálneho významu :

Bábske jazierko-Bábsky les-Vlčiansky les (Selice, Vlčany),
Bystré jazierko, Čierne jazierko (Tešedíkovo),
Jahodnianske jazierko (Nedež),
Trnovecké mŕtve rameno (Trnovec nad Váhom),
Vlčianske mŕtve rameno (Vlčany),
Mlynárske domčeky (Selice, Žihárec, Trnovec nad Váhom, Šaľa)

Biokoridory nadregionálneho významu : „Rieka Váh“

Biokoridory regionálneho významu : Kolárovsý kanál, Zajarčie, Dlhý kanál.

Ochranné pásma: Hygienické a bezpečnostné ochranné pásma v rámci zmeny činnosti neboli identifikované. Pre vybrané stavebné objekty, prevádzky ako aj líniové stavby platia hygienické a bezpečnostné pásma v zmysle príslušných zákonov. Pre podnik Duslo, a.s. pásma tohoto typu neboli vyhlásené vzhľadom na izolovanú polohu podniku.

Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria

Geomorfológia a prírodné prvky krajiny

Okres Šaľa leží v centrálnej časti Podunajskej nížiny. Reliéf územia je rovinatý s nepatrnými výškovými rozdielmi a so všeobecným úklonom k juhu a juhovýchodu. Nadmorské výšky na rovine sa pohybujú v rozmedzí 109 - 130 m n.m. V severnej a severovýchodnej časti územia rovina vystupuje do mierne zvlnených výbežkov Trnavskej a Nitrianskej pahorkatiny s maximálnymi výškami v rozmedzí 140 - 225 m n.m.

Obec Diakovce leží na juhozápadnom Slovensku v Podunajskej nížine na pravom brehu rieky Váh. Mestá ležiace najbližšie k obci : Šaľa 6km, Galanta 16 km a Nitra 34 km.

Osídlenie krajiny

Mesto Šaľa bolo osídlené už v praveku. Na území mesta bola nájdená čelová kosť neandertáľca. Je tu archeologicky doložené neolitické sídlisko volútovej kultúry, eneolitické sídlisko a pohrebisko čačianskej kultúry, pohrebisko skrčencov nitrianskej skupiny a sídlisko maďarovskej kultúry zo staršej doby bronzovej,

sídliisko hallštattské a laténske, žiarové pohrebisko z 2.–3. storočia, veľkomoravské kostrové pohrebisko z 9. storočia a slovanská osada z 10.–11. storočia. Starobylá obec Šaľa sa vyvinula na starom slovanskom osídlení. Jej históriu poznamenali vpády Tatátov a Turkov. V r. 1661 sa Šaľa stala mestekom a dostala právo konať týždenné trhy a krajinský trh. Počas I. ČSR sa v meste rozvinul prevažne potravinársky priemysel. Mestečko malo prevažne poľnohospodársky charakter a spolu s okolím trpelo nezamestnanosťou. Po ukončení vojny, najmä po výstavbe chemického kombinátu Duslo sa ráz mesta úplne zmenil, stalo sa priemyselným centrom oblasti. Vybudovali sa nové sídliská, sociálne a kultúrne zariadenia, služby. K mestu sa postupne pripojili obce Bilica a Veča. K spádovému územiu Šale patria obec Hetméň, osady Dvorce, Brodník a Strekov.

Obec Diakovce:

Medzi najvýznamnejšie historické pamiatky obce patrí unikátne riešený trojloďový tehlový kostol z konca 11. storočia prvýkrát spomenutý v pápežskej bule v roku 1102.

Súčasný obraz krajiny a jej štruktúra

Súčasný obraz krajiny je silne poznamenaný vývojom po 2. svetovej vojne t.j. obdobím kolektívizácie poľnohospodárstva a priemyselňovania poľnohospodárskej výroby, industrializáciou a budovaním územnej technickej infraštruktúry (cestné a železničné komunikácie, energetické rozvody, telekomunikácie, závlahové hospodárstvo, vodné diela a splavňovanie Váhu). Až na malé reliktu prírodných prvkov na oboch brehoch Váhu a v zástavbe obcí, prevládajú v krajine antropogénne prvky, vrátane pretvorenej poľnohospodárskej pôdy (lány pre poľnohospodársku produkciu). Je to priemyselná produkčná krajina so zreteľným prejavom úpadku poľnohospodárskej veľkovýroby

Štruktúru súčasnej krajiny tvoria antropogénnou činnosťou silne pozmenené prírodné prvky územia z ktorých najmenej je pozamenané horninové podložie. Charakter pôdneho fondu sa menil nielen stále väčším záberom pôdy pod zástavbu obcí, pod líniové stavby a vodné diela, ale aj nedávnou kolektívizáciou, scelovaním a spriemysleným poľnohospodárskou výrobou. To pozmenilo aj charakter vegetačného krytu a biocenóz. Z pôvodných prvkov krajiny zostali len nepatrné reliktu lesov pozdĺž toku Váhu a juhovýchodne od obce Močenok. Výraznými prvkami dnešnej štruktúry krajiny sú sídla, ich zástavba, líniové stavby dopravy, siete územnej technickej infraštruktúry, a pre posudzované územie aj vodné stavby a vodné diela.

Stabilita a ochrana krajiny

Stav kvality životného prostredia v okrese Šaľa je v zásade podmienený fúziou poľnohospodársky nadpriemernej produkčnej aktivity a potenciálu územia, vysoko rozvinutého potravinárskeho priemyslu, alternujúceho s vysoko výkonným chemickým priemyslom a urbanizačným procesom v celom priestore okresu. V súčasnosti je podstatná časť územia okresu z hľadiska životného prostredia zaradená medzi územia s prostredím narušeným a nízkym potenciálom ochrany životného prostredia.

Scenéria krajiny

V zásade rovinatý terén Podunajskej nížiny vytvára panoramatické pohľady s nízkym horizontom a horizontálnymi líniami, ktorých vertikálne prerušenie vytvárajú solitéry a porasty vysokej zelene a objekty zástavby územia s výraznejším vertikálnym prevýšením. Len na severnom okraji je krajina lemovaná Nitrianskou pahorkatinou, vzniká vertikálna kulisa zelene, na pozadí ktorej sa zvýrazňujú človekom vytvorené často farebne odlíšené objekty.

Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra a kultúrohistorické hodnoty územia

Obyvateľstvo

V súčasnosti mám obec Diakovce 2 235 obyvateľov. Región, do ktorého patrí, je charakteristický bohatosťou kultúrneho a prírodného dedičstva, priaznivými pôdno-klimatickými podmienkami a úspešnými predpokladmi rozvoja cestovného ruchu. K najvýznamnejším aktivitám z hľadiska cestovného ruchu patria geotermálne a liečivé pramene, chránené prírodné územia rieky Váh a Malý Dunaj. Návštevníkov do tohto regiónu lákajú najmä historické atraktivity, poľovné revíry, možnosti rybolovu, ľudová architektúra ako aj viaceré spoločensko-kultúrne a športové podujatia miestneho i medzinárodného významu.

Poloha obce zabezpečuje jej obyvateľom kvalitnú školskú, sociálnu, technickú a dopravnú infraštruktúru. Dobrá infraštruktúra zabezpečuje aj podmienky pre migráciu obyvateľov do obce, ktorí sú spravidla zamestnaní v mestských sídlach, avšak uprednostňujú kvalitu vidieckeho prostredia a ním poskytovaných možností vyžitia. Migrácia je do značnej miery ovplyvňovaná predovšetkým možnosťou získania bývania a zamestnania. Z toho dôvodu môže byť migrácia ovplyvňovaná realizáciou programov ekonomického rozvoja a súčasne vytváraním vhodných podmienok pre bývanie v obci.

Početnosť obyvateľstva v priestore je dôležitým faktorom rozvoja, lebo vytvára silnejšie trhové pole pre firmy ako aj ponuku práce. Rozmiestňovanie obyvateľstva a rozmiestňovanie ekonomických aktivít, sú navzájom prepojené a podmieňujúce sa procesy. Firmy priťahujú pracovné sily a ich odvetvová štruktúra ovplyvňuje kvalitu t.j. vzdelanostnú úroveň a vekovú štruktúru.

Odvetvová zamestnanosť v území

Potenciál okresu Šaľa z hľadiska ľudských zdrojov je značný, podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva výrazne prevyšuje regionálne priemery. Odvetvová zamestnanosť vykazuje vyššie zastúpenie priemyslu Na úrovni okresu podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva len mierne prevyšuje regionálny priemer. V odvetvovej zamestnanosti majú väčšie zastúpenie typické vidiecke odvetvia, ako poľnohospodárstvo a stavebníctvo (prehľad údajov je v nasledujúcej tabuľke).

Odvetvie	okres Šaľa		západné Slovensko	
	počet	%	počet	%
Poľnohospodárstvo, poľovníctvo a súvisiace služby	1739	6,17	52579	5,50
Lesníctvo, ťažba dreva a pridružené služby	38	0,13	5108	0,53
Ťažba nerastných surovín	65	0,23	9594	1,00
Priemyselná výroba	6887	24,44	226208	23,65
Výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	405	1,44	17790	1,86
Stavebníctvo	1976	7,01	47852	5,00
Veľkoobchod a maloobchod oprava motorových vozidiel	2830	10,04	96830	10,12
Hotely a reštaurácie	567	2,01	20021	2,09
Doprava, skladovanie a spoje	971	3,45	46291	4,84
Peňažníctvo a poisťovníctvo	253	0,90	10744	1,12
Nehnutelnosti, prenájom a obch. služby, výskum	1016	3,61	36021	3,77
Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie	1924	6,83	67447	7,05
Školstvo	1361	4,83	52409	5,48
Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	1203	4,27	44501	4,65
Ostatné verejné, sociálne a osobné služby	683	2,42	21365	2,23
EA bez udania odvetví	6259	22,21	201801	21,10

V okrese Šaľa je z hľadiska priemyselnej výroby najvýraznejší podnik Duslo a.s. Je dominantným zamestnávateľom v meste a v jeho okolí. Predpokladá sa, že priamo z mesta zamestnáva 57 % svojich pracovníkov, zvyšok sú zamestnanci z okolitých obcí. Počet zamestnancov sa priebežne optimalizuje. V priebehu rokov 1995 po súčasnosť tento počet klesol z cca 3400 zamestnancov na súčasných 2250. Na druhej strane spoločnosť AGROFERT Holding, a.s. v území vytvára nové pracovné príležitosti v poskytovaní služieb obyvateľstvu, napr. pri likvidácii odpadov, v zdravotníctve (Centrum zdravotnej starostlivosti), v rekreácii (prevádzka plavárne) a pod. Svojou existenciou tiež podmieňuje pracovné príležitosti v iných odvetviach hospodárstva (vyvolaná zamestnanosť), pričom sa spravidla predpokladá 2-2,5 násobok počtu zamestnancov podniku.

K významným podnikom mesta je stavebná firma INVEST IN, ktorá od konca 90-tych rokov, keď počet pracovníkov sa pohyboval pod 400, výrazne zvýšila stavy (735 v 2004, 505 v 2005). K veľkým firmám patrí aj ProCs, s.r.o. ostatné významnejšie firmy majú okolo 250 pracovníkov.

Rozmanitosť hospodárskeho života charakterizuje, že mestský úrad eviduje v dobrovoľnom katalógu firiem 844 podnikateľských subjektov. Peňažný sektor je plne rozvinutý s 8 bankovými pobočkami, 2 stavebnými sporiteľňami a 14-imi zastúpeniami poisťovní. Cestovný ruch nezohráva v živote mesta rozhodujúcu úlohu, nakoľko neexistujú známe atrakcie, príťažlivé pre turistov. Prípadní záujemcovia majú k dispozícii hotel, penzión a niekoľko ubytovní. Reštauračné služby sú dobre rozvinuté.

Z dotknutej obci Diakovce časť ich obyvateľov je zamestnaná v meste Šaľa, časť obyvateľov je zamestnaná priamo v obci, v poľnohospodárstve, v miestnych službách, drobnom podnikaní, prípadne odchádza za prácou mimo okresu Šaľa.

Sídla a infraštruktúra územia

Zástavba obcí a domový fond

Zástavba dotknutých obcí sa vyvíjala historicky. Okrem prírodných daností jej charakter ovplyvnila funkcia sídla v hierarchickom systéme osídlenia, komunikačná dostupnosť a rozvoj technickej infraštruktúry územia. Domový fond dotknutých obcí tvoria objekty bývania, objekty služieb a občianskej vybavenosti, výrobné objekty a objekty drobného podnikania, objekty pre voľný čas a občianske aktivity. V okrese Šaľa domový fond mesta tvoria hlavne byty v hromadnej zástavbe (81,6%), kým podiel rodinných domov je 17,9%. Hlavné obdobie prírastkov bytov pripadá na obdobie 1960 až 1990. V deväťdesiatych rokoch bola výstavba panelových bytov zastavená, odvtedy sa budujú hlavne súkromné domy. V domovom fonde obce Diakovce prevažujú rodinné domy. Objekty výroby, objekty pre podnikanie a masové aktivity voľného času majú prevažne dobový charakter, zatiaľ čo objekty občianskej vybavenosti, objekty kultúry, služieb a objekty pre občianske aktivity majú historický sloh doby svojho vzniku, prípadne prestavby.

Priemyselná výroba

Dominantným priemyselným areálom v dotknutom území je areál podniku Duslo, a.s. Je postavený mimo zástavby dotknutých obcí, vzhľadom na charakter výroby s dobove primeraným bezpečnostným odstupom. Menšie výrobné súbory a výrobné objekty sa nachádzajú aj v intravilánoch obcí, buď ako novostavby, alebo ako rekonštrukcie starších objektov. Vo výhlade územný plán okresu Šaľa počíta s fungovaním priemyselného parku v areáli Dusla, a.s. kde sa nachádzajú rôzne prázdne budovy a plochy.

Poľnohospodárska výroba

Okres Šaľa sa nachádza v najproduktívnejšej poľnohospodárskej oblasti, kde výmera PPF sa pohybuje okolo 80 % výmery katastrov obcí, stupeň zornenia cca 90 %, pričom vinice, záhrady, ovocné sady a trávne porasty neprekračujú 3 – 4 % zastúpenie. Výroba poľnohospodárskych plodín, živočíšna výroba a hospodárske dvory sú aj v obci Diakovce. Najznámejšia je spoločnosť Agro – Váh s.r.o. – vznikla transformáciou bývalého poľnohospodárskeho družstva. Spoločnosť obhospodaruje 1500 ha pôdy. V rastlinnej výrobe sa špecializuje na pestovanie obilnín. V obci pôsobia ja samostatne hospodáriaci roľníci.

Lesné hospodárstvo

Územie okresu Šaľa patrí medzi najchudobnejšie na lesné porasty. Lesnatosť dosahuje 3,86 % celého územia. V rámci obnovy lesných hospodárskych plánov v LHC Nitra, uplatnil úrad ŽP požiadavky na zachovanie význačných lesných porastov ako genofondových centier a biocentier so zachovanými spoločenstvami v počte 95 lesných porastov o celkovej výmere 369 ha. V území okresu prevažuje hospodárska a ochranná, ekostabilizačná funkcia lesných porastov, osobitnú – rekreačnú funkciu spĺňa len lesný park v katastrálnom území Šaľa. Jediný rozsiahlejší lesný porast v území (s možnosťou vzniku lesnej mikroklimy) sa nachádza juhovýchodne od obce Močenok. Z hľadiska lesných porastov je kataster obce Diakovce jedným z najchudobnejších na okolí.

Doprava a dopravné plochy

Železničná doprava : Územím okresu vedie najvýznamnejšia železničná trať južného Slovenska (trať č. 130 Bratislava – Nové Zámky), ktorá je súčasťou medzinárodného ťahu Berlín-Praha-Brno-Bratislava- Budapešť. Trať je dvojkolajná, elektrifikovaná s automatickým traťovým zabezpečovacím zariadením. Železničná stanica Šaľa je spôsobilá na prepravu osôb a tovarových zásielok. V stanici zastavujú aj niektoré vlaky medzinárodnej osobnej prepravy. Denné počty vlakov sú cca 50-65 nákladných, 60-67 osobných vlakov, celkovo 110-120 vlakov. Katastrálnym územím obce Diakovce prechádza trať Šaľa – Neded.

Cestná doprava : Cestnú dopravnú sieť okresu tvorí štátna cesta I. triedy I/75, na ktorú sú naviazané štátne cesty II. triedy II/562 a II/573 a viaceré cesty III. triedy. Mesto Šaľa vytvára cestný dopravný uzol a cez jeho zastavané územie vedú : - cesta I/75 Galanta-Nové Zámky (Nitra), cesta II/573 Šoporňa-Kolárovo, cesta III/5085 Šaľa-Diakovce, cesta III/50811 Šaľa-Močenok (smer Duslo), cesta III/0753 Šaľa-Kráľová nad Váhom, cesta I/75 v polohe od SOUP smerom na Kráľovú. Na území mesta sú technické parametre ciest (šírkové, priestorové a prevádzkové) I., II. a III. triedy limitované polohou komunikácie v mestskej štruktúre, hlavne formou a polohou zástavby. Z údajov o dopravnej zaťaženosti prietahov ciest územím mesta vyplýva zvyšovanie zaťaženosti v ročnom priemere o 3–5 % na komunikáciách, hlavne na cestách I. triedy. Táto zaťaženosť je vyvolaná aj vyšším podielom vnútromestskej dopravy. Najzaťaženejším profilom je most SNP s prejazdom cca 18000 vozidiel za 24 hodín. V obci Diakovce verejnú hromadnú autobusovú dopravu zabezpečuje autobusová linka Šaľa – Neded – Kolárovo, Šaľa – Trstice, diaľkové linky: Komárno – Galanta – Bratislava, Komárno – Šaľa – Nitra.

Vodná doprava : Rieka Váh vytvára predpoklady pre dopravné využitie toku. Predpoklady rozvoja vodnej dopravy na rieke Váh sa potvrdzujú otvorením dolného toku Váhu na nákladnú a osobnú dopravu (výletné plavby). Využitie vodnej cesty na Váhu v úseku Sereď – vodná nádrž Kráľová nad Váhom – Šaľa – Komárno, je možné od roku 1998 po vybudovaní vodného diela Selice, ako vodného stupňa pre vyrovnanie hladiny. Dosiahla sa tým celková dĺžka splavneného úseku 89 km. V roku 1998 bol dobudovaný a uvedený do prevádzky nákladný prístav v Šali, v súčasnosti nevyužívaný pre účely nákladnej dopravy priemyselných hnojív z podniku Duslo, a.s. Na rieke Váh sú podmienky pre športovú a rekreačnú osobnú plavbu hlavne v spojení s využívaním vodných diel Selice a Kráľová.

Mestská, prímestská a medzimestská autobusová doprava, cyklotrasy a peší pohyb : V období posledných 10 rokov počet liniek a intenzita MHD bola výrazne obmedzená. Prepravu osôb na území okresu čiastočne zabezpečila aj prímestská hromadná doprava. MHD je využívaná v cykloch dňa vo väzbe na dochádzku obyvateľov za prácou do výrobných sektorov okresu – hlavne do areálu Dusla, a.s.. Linky sú zamerané na obsluhu zón práce a jednak sídla organizácií, škôl a verejných úradov. Prímestskú hromadnú dopravu zabezpečujú SAD Nové Zámky, SAD Dunajská Streda a SAD Nitra. Cez územie mesta prechádzajú medzimestské diaľkové linky iba v malom rozsahu.

Na okolí Šale je navrhnutých niekoľko cyklotrás (Vážska cyklomagistrála, Podunajský cyklookruh, Vážsky cyklookruh) ktoré sú zatiaľ bez značenia a príslušného technického vybavenia. Na území obce Tešedíkovo nie sú vybudované špeciálne trasy – cyklistické chodníky pre cyklistickú dopravu.

Podmienky pre peší pohyb sú vytvorené vo forme chodníkov v súbehu s miestnymi cestnými komunikáciami.

Energovody a produktovody

Zásobovanie elektrickou energiou : Zásobovanie územia okresu Šaľa elektrickou energiou je charakterizované v posledných rokoch stabilizáciou elektrifikačnej siete a zariadení, čo je dôsledok zastavenia výstavby formou KBV po roku 1990. Napäťová úroveň 220 a 110 kV rozvodov a transformovní je postačujúca a technický stav rozvodov a zariadení vyhovuje súčasným podmienkam a obmedzuje sa hlavne na rozsah účinnosti v rámci údržby a rekonštrukcie jestvujúcich zariadení. Správca rozvodov a elektrifikačných zariadení neuvažuje s rozširovaním a nepozná zámery, ktoré by vyvolávali potrebu zmeny, alebo rozširovania rozvodov elektrifikačnej siete v blízkej budúcnosti. Dotknutá obec Diakovce je napojená na samostatnú rozvodovú sústavu.

Zásobovanie plynom a rozvod plynu : V okrese Šaľa je vybudovaná sústava plynovodov s rôznymi tlakovými hladinami vzájomne prepojená cez regulačné stanice plynu (RS). Prívod VTL plynovodov pre zásobovanie mesta je zo smeru od odovzdávacej stanice v Dusle, a.s. v pokračovaní v smeroch Šoporňa, Galanta,

Diakovce. VTL plynový rozvod je vedený cez mesto vetvením v časti Veča západ. Druhá vetva je vedená v smere k Váhu, cez mostový objekt a pozdĺž Váhu k IBV Šaľa – západ v pokračovaní vetvením v smeroch Galanta a Diakovce. Táto vetva má odbočku za mostovým objektom južne s ukončením v RS-RD pri roľníckom družstve. Plynovodná sieť vykryva celé územie mesta a kapacita regulačných staníc je postačujúca bez nárokov na rozšírenie. Plynofikačná sieť má vytvorené podmienky pre ďalšie kontinuálne rozširovanie a má kapacitu na pokrytie zvýšených odberov v ďalšom období.

Zásobovanie pitnou vodou : V súčasnosti je okres Šaľa zásobovaný z dvoch vodných zdrojov. Jedným je skupinový vodovod Jelka-Galanta- Nitra, ktorý dotuje väčšiu časť potreby vody pre Šaľu, v priemere 40 l/s, a druhým je diaľkovod Gabčíkovo, z ktorého v súčasnosti pre Šaľu tečie v priemere 25 l/s. Okrem obyvateľov z tohto vodovodu sú zásobované aj priemyselné závody nachádzajúce sa na území mesta a využívajú ju len na sociálne účely. Hospodárske dvory a prevádzky mimo územia mesta sú zásobované z vlastných vodných zdrojov s vlastnou akumuláciou. Podnik Duslo, a.s. má vo svojom areáli vlastný vodný zdroj pitnej vody (5 studní) a akumuláciu (cca 250 m³) a tiež ju využíva len pre sociálne účely. Na skupinový vodovod je napojená aj obec Diakovce. V obci ako úžitková voda sa často využíva voda z domových studní.

Na poľnohospodárskej pôde, ktorá sa nachádza v katastri dotknutej obce sú z väčšej časti vybudované závlahy, resp. sú v štádiu obnovy alebo prípravy na pozemkoch, kde ešte neboli vybudované. Zdrojom vody pre závlahovú sústavu je rieka Váh. Umele vybudované závlahové kanály, z ktorých je voda čerpaná na polia vyrovnávajú klimatický vlhový deficit tohto regiónu.

Kanalizácia : Okres Šaľa má vybudovanú jednotnú verejnú kanalizačnú sieť takmer na 100% svojho územia. Odkanalizovanie sídla môžeme rozdeliť do dvoch samostatných častí, ktoré rozdeľuje rieka Váh, so samostatnými ČOV. Obec Diakovce má tiež vybudovanú verejnú kanalizáciu. Kanalizačná sieť je pripojená na ČOV Šaľa.

Pravobrežná kanalizačná sieť je jednotná, pozostávajúca z potrubného materiálu staršej výroby, (prevažne betónu). Odkanalizované územie na pravom brehu rieky Váh je rozdelené do 3 povodí hlavných zberačov A, B, C. Systém kanalizácie tvorí sústava kanalizačných zberačov s vyústením do ČOV na južnom okraji mesta. Mestská časť Veča, na ľavom brehu rieky Váh je odkanalizovaná samostatne, do vlastnej ČOV umiestnenej na juhovýchod od Veči pri Váhu. Odpadové vody sú privádzané do ČOV na južnom okraji sídliska potrubím 2 x 400 mm po odľahčení.

Čistenie odpadových vôd : V južnej časti mesta za železničnou traťou je mestská čistiareň odpadových vôd, do ktorej sú vyústené (po odľahčení) zberače A,B,C. Je dimenzovaná na denný prítok cca 3200 m³/deň odpadových vôd so vstupným znečistením 700 kg O₂ /deň v BSK₅. Je umiestnená na ploche 1,65 ha. Vyústenie vyčistených odpadových vôd z ČOV je do Váhu. Denný priemerný prítok v súčasnosti do ČOV je cca 2000 m³/deň.

Odpadové vody z ľavobrežného územia Váhu sú odvádzané do ČOV situovanej na ľavom brehu Váhu juhovýchodne od sídliska Veča. ČOV Veča je dimenzovaná na denný prítok cca 3700 m³/deň odpadových vôd. Priemerný denný prítok na ČOV v súčasnosti je 650 m³/deň. Recipientom pre vypúšťanie vyčistených odpadových vôd z ČOV Veča je rieka Váh.

Z priemyselných podnikov vlastnú MB ČOV má Duslo Šaľa. Ostatné podniky sú napojené na mestskú stokovú sieť. Poľnohospodárske podniky na území sídla a v okolí sú odkanalizované do vlastných žúmp. Na túto MB ČOV podniku Duslo,a.s. je napojená aj kanalizácia obce Trnovec nad Váhom. Pôvodne bola na ňu napojená aj obec Močenok, ktorá v súčasnosti je napojená na ČOV Veča.

Kultúrne a historické pamiatky a pamätihodnosti

V okrese Šaľa sa nachádzajú kultúrne a historické pamiatky. Sakrálné kultúrne pamiatky sa nachádzajú v obciach Diakovce, Močenok, Šaľa, Hájske a Nedeď. Svetské kultúrne pamiatky – kaštiele a kúrie sa nachádzajú v obciach Cabaj-Čápor, Mojmirovce, Veľké Zálužie, Šoporňa, Močenok a Šaľa. Významné parky sú v obciach Močenok a Mojmirovce.

Vybrané kultúrne a historické pamiatky v okrese Šaľa sú uvedené v nasledovnej tabuľke:

Obec	Názov objektu	Vlastník, správca	Súčasný stav	Stavebný zásah
Diakovce	Kostol	FÚ Diakovce	udržiavaný	staveb. úpravy

Diakovce	Zvonica	OcÚ	udržiavaný	
Diakovce	Kaštieľ	Jednota Galanta	neudržiavaný	
Šaľa	Kostol	FÚ Šaľa	po obnove	
Šaľa	Plastika	MsÚ	neudržiavaný	rekonštrukcia
Šaľa	Kaštieľ	MV SR	udržiavaný	
Šaľa	Dom ĽA	VM Galanta	udržiavaný	
Šaľa-Veča	Park	Invest, s.r.o.	udržiavaný	rekonštrukcia

Údaje: Obvodný úrad životného prostredia, odbor ochrany zložiek životného prostredia, v Šali
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Šaľa a okolia, 2007-2013 v dotknutých obciach
uvádza nasledovné kultúrne a historické pamiatky.

Archeologické a paleontologické náleziská, geologické lokality

V analyzovanom území okresu Šaľa sa archeologické lokality sa nachádzajú v Šali. Na území okresu sa nachádzajú vykopávky z čias vpádov Turkov cca pred 200 rokmi. Počas výstavby Duslo, a.s. Šaľa od roku 1962 boli vykonané archeologické práce bez významných nálezísk. Paleontologické náleziská, geologické lokality (skalné výtvory, krasová erózia) sa v dotknutom území nenachádzajú.

Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia.

Znečistenie ovzdušia

Kvalita životného prostredia je silne ovplyvnená tým, že okres Šaľa a jeho bezprostredné okolie a severozápadná časť obvodu je súčasťou Dolnopovažskej zaťaženej oblasti (priemyselné znečistenie Serede, Galanty a Šale). Hodnotenie kvality ovzdušia – limitné a cieľové hodnoty, medze tolerancie, horné a dolné medze na hodnotenie a ďalšie, vyplývajú z platnej legislatívy v oblasti ochrany ovzdušia. Znečisťujúce látky v ovzduší emitujú prirodzené a antropogénne zdroje a sú prirodzenou súčasťou atmosféry. O znečisťovaní ovzdušia možno hovoriť až pri úrovni koncentrácií vyvolávajúcej negatívne účinky. Základným kritériom pre hodnotenie úrovne znečistenia sú limitné hodnoty pre ochranu ľudského zdravia. Na kvalitu ovzdušia majú podstatný vplyv emisná záťaž a rozptylové podmienky. Slovenský hydrometeorologický ústav na staniciach Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia (NMSKO) meria koncentrácie znečisťujúcich látok v ovzduší na 4 staniciach s monitorovacím programom EMEP. Výsledky meraní koncentrácií znečisťujúcich látok v ovzduší sú východiskom pre hodnotenie kvality ovzdušia na Slovensku. Najväčší problém kvality ovzdušia na Slovensku predstavuje znečistenie ovzdušia časticami PM₁₀ (suspendované častice v ovzduší, ktoré prejdú zariadením selektujúcim častice s aerodynamickým priemerom 10µm s 50 % účinnosťou). V roku 2010 bolo na Slovensku stanovených 19 oblastí riadenia kvality ovzdušia, z toho 18 len pre PM₁₀ a jedno pre PM₁₀ a SO₂. Nitriansky kraj svojou rozlohou 6 343,4 km² zaberá 13 % územia Slovenskej republiky. Nachádza sa v juhozápadnej časti SR, pričom na juhu hraničí s Maďarskou republikou, na východe s Banskobystrickým krajom, na severe s Trenčianskym krajom a na západe s Trnavským krajom. Rozlohou najmenším okresom kraja je okres Šaľa s rozlohou 356 km² a najväčším je okres Levice s rozlohou 1551 km², ktorý je zároveň aj najväčším okresom SR.

Počtom 689 564 obyvateľov (k 31.12. 2011) sa Nitriansky kraj zaraďuje na 4. miesto v medzikrajskom porovnaní s podielom 12,8 % na úhrne SR. S hustotou osídlenia 111,1 obyvateľov na km² je piatym najobývanejším krajom SR.

Z hľadiska hospodárskych charakteristík patrí kraj Nitra do poľnohospodársko-priemyselného typu. Rozhodujúcimi priemyselnými odvetviami kraja sú strojársky, chemický a potravinársky priemysel, ktorý je zároveň najstarším a najrozšírenejším priemyselným odvetvím kraja a nadväzuje na základnú poľnohospodársku výrobu.

Vyhláška MPŽP aRR č. 360/2010 Z.z. o kvalite ovzdušia v prílohe č. 17 ustanovuje zoznam aglomerácií a zón pre účely hodnotenia kvality ovzdušia. Územie Nitrianskeho kraja bolo touto vyhláškou vymedzené za zónu pre oxid siričitý, oxid dusičitý a oxidy dusíka, častice PM₁₀, častice PM_{2,5}, benzén a oxid uhoľnatý. Územie mesta Nitry v zóne Nitriansky kraj bolo vymedzené za oblasť riadenia kvality ovzdušia pre PM₁₀.

Zóna	Vymedzená oblasť riadenia kvality ovzdušia	Znečisťujúca látka	Plocha (km ²)	Počet obyvateľov
Nitriansky kraj	Územie mesta Nitra	PM ₁₀ , PM _{2,5}	100	78 875
PM ₁₀ – suspendované častice v ovzduší, ktoré prejdú zariadením selektujúcim častice s aerodynamickým priemerom 10 µm s 50 % účinnosťou				
PM _{2,5} – suspendované častice v ovzduší, ktoré prejdú zariadením selektujúcim častice s aerodynamickým priemerom 2,5 µm s 50 % účinnosťou				

Lokalita navrhovanej činnosti nespadá do oblasti s riadenou kvalitou ovzdušia. V tejto oblasti z hľadiska znečistenia ovzdušia je Duslo, a.s. Šaľa hlavným producentom znečisťujúcich látok. V ovzduší je koncentrácia SO₂ 15-20 µg/m³, NO_x 10-15 µg/m³, priemerná ročná koncentrácia CO zo stacionárnych zdrojov je 810-820 µg/m³, podobný ukazovateľ prachu je 35-40 µg/m³ a prchavých organických látok (VOC) je 0,2-1,99 µg/m³. Tieto hodnoty predstavujú miernu záťaž.

Podiel na znečisťovaní ovzdušia majú okrem stredných a veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia aj ďalšie zdroje najmä doprava, suspenzia resuspenzia častíc z nedostatočne čistených komunikácií, stavenísk, skládok sypkých materiálov, vykurovanie domov na tuhé palivá, veterná erózia z nespevnených povrchov, poľnohospodárstvo a diaľkový prenos škodlivín zo vzdialenejších priemyselných oblastí. Významný je aj vplyv zimného posypu na kvalitu ovzdušia.

Vybrané údaje o zdrojoch znečisťovania ovzdušia a emisiách znečisťujúcich látok sa od roku 1999 spracovávajú v systéme NEIS (Národný emisný informačný systém). NEIS zahŕňa zdroje znečisťovania ovzdušia podľa príkonu a kategorizácie podľa Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší. V roku 2011 bolo v Nitrianskom kraji evidovaných 1977 stacionárnych zdrojov, z ktorých bolo 146 veľkých a 1831 stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia. Malé zdroje znečisťovania ovzdušia nie sú v tomto prípade uvedené, pretože spadajú do kompetencie samospráv miest a obcí.

Znečistenie povrchových a podzemných vôd

Povrchové vody : Hlavným zdrojom povrchových vôd je rieka Váh, ktorá preteká okresom. Povodie rieky je tak, ako takmer na celom jej úseku, aj v okolí mesta zaťažované negatívnymi antropogénnymi vplyvmi. Kvalita povrchovej vody (zaraďovaná do V. tried čistoty podľa STN 75 7221 „Klasifikácia povrchových vôd“) naďalej nespĺňa požiadavky na kúpanie a pitie, najmä z dôvodu mikrobiologického znečistenia a zaraďuje sa do tried III až V. Na neuspokojivej kvalite vody v sledovanom úseku toku Váhu, ktorý už do záujmového územia priteká značne znečistený, sa podieľajú hlavne Duslo a. s., Šaľa a verejná kanalizácia mesta.

Rieka Váh po Vodné dielo Selice na základe hodnotenia „najhoršieho prípadu“ patrí do III. triedy -znečistená voda, lebo všetky sledované ukazovatele (kyslíkový režim, základné fyzikálno-chemické, mikrobiologické, biologické ukazovatele, nutrienty, mikropolutanty) vykazujú tento stupeň znečistenia. Pod vodným dielom je rieka zaradená už do IV. triedy – silne znečistená voda. Je to spôsobené zhoršením mikrobiologických ukazovateľov. Na druhej strane však kyslíkový režim a obsah mikropolutantov je priaznivejší, ako nad vodným dielom.

Podzemné vody : Hlavnými činnosťami prejavujúcimi sa významnými antropogénnymi vplyvmi ovplyvňujúcimi chemický stav útvarov podzemných vôd v záujmovom území sú hlavne poľnohospodárstvo, priemyselná výroba, doprava a staré environmentálne záťaže. V dôsledku týchto činností dochádza ku kontaminácii podzemných vôd formou vypúšťania do podzemných vôd alebo prostredníctvom infiltrácie znečisťujúcej látky prostredníctvom zrážok do podzemných vôd. Znečisťujúcou látkou sú hlavne dusičnany. Monitorovanie kvality podzemných vôd predstavuje systematické sledovanie a hodnotenie stavu kvality podzemných vôd podľa požiadaviek MŽP SR, ako je uvedené v Zákone č. 384/2009 Z.z. o vodách a v zmysle požiadaviek Vyhlášky MPŽPRR SR č. 418/2010 Z.z. o vykonávaní niektorých ustanovení vodného zákona. Monitorovacie programy prešli zmenami, ktoré vyplynuli z požiadaviek pri implementácii legislatívy EÚ, najmä smernice 2000/60/EC tzv. Rámcovej smernice o vodách. V SR bol vypracovaný Program monitorovania stavu vôd na rok 2012, v ktorom boli zapracované požiadavky na zabezpečenie získania všetkých informácií o stave vôd. Monitorovanie chemického stavu podzemných vôd v roku 2012 prebiehalo v rámci základného

monitorovania (171 objektov) a prevádzkového monitorovania (295 objektov). U oboch typov monitorovania boli zaznamenané prekročenia stanovených limitov znečistenia.

Odporúčaná hodnota percenta nasýtenia vody kyslíkom stanovená v teréne bola dosiahnutá v 72,09 % vzoriek. Hodnoty pH boli v rozpätí limitných hodnôt s výnimkou 12 vzoriek, vodivosť prekročila indikačnú hodnotu danú nariadením vlády 13-krát z celkového počtu 318 stanovení. V rámci podzemných vôd objektov základného monitorovania vystupuje do popredia problematika nepriaznivých oxidačno-redukčných podmienok, na čo poukazuje najčastejšie prekračovanie prípustných koncentrácií celkového Fe (61x), Mn (58x) a NH_4^+ (13x). Okrem týchto ukazovateľov došlo k ojedinelému prekročeniu v prípade NO_3^- (8x), SO_4^{2-} (14x), rozpustných látok pri 105 °C, CHSK_{Mn} , TOC a H_2S . Zo stopových prvkov boli zaznamenané zvýšené koncentrácie Al (2x), Pb (2x), Sb (4x) a Hg (1x). Znečistenie špecifickými organickými látkami má v objektoch základného monitorovania len lokálny charakter. V roku 2012 bolo zaznamenané ojedinené zvýšenie koncentrácie prekračujúce stanovený limit a to v skupine polyaromatických uhľovodíkov (fenantrén). Väčšina špecifických organických látok bola pod detekčný limit. V skupine ukazovateľov všeobecných organických látok všetky analýzy spĺňali stanovený limit.

Z hľadiska prietoku a hydrogeologickej produktivity, územie mesta a podstatná časť obvodu patrí do kategórie „vysoká“, s využiteľným množstvom podzemných vôd 1-5 l/s na km^2 . Severovýchodná časť okresu však patrí do kategórie „mierna“ s 0,5-0,99 l/s na km^2 . Vrchná časť podzemných vôd je silne znečistená, stupeň kontaminácie, počítaný na základe prekročení normatívnych hodnôt analyzovaných zložiek podľa „STN 75 7111 Pitná voda“ na väčšine území obvodu patria do najhoršej, 5. triedy. Výnimkou je len severný okraj obvodu, zaradený do 3. triedy. Vplyvom poľnohospodárskeho znečistenia vrchný horizont podzemných vôd sa znehodnocuje chloridmi, síranmi a dusičnanmi najmä vplyvom poľnohospodárskeho znečistenia.

V okrese Šaľa sa nenachádzajú významné zdroje pitných vôd pre zásobovanie obyvateľstva. Takmer celé množstvo pitných vôd je zo zdroja Jelka.

Ide prevažne o vody nevýrazného vápenatého hydrouhličitanového typu s mierne zvýšeným podielom síranovej zložky. Najviac mineralizované vody sa nachádzajú vo vrchnom horizonte do hĺbky 20 m. Smerom do hĺbky sa mineralizácia vôd znižuje a klesá podiel síranovej, chloridovej a dusičnanovej zložky.

Znečisťovanie pôdy

Vývoj kontaminácie pôdy je veľmi pozvoľný, bez výrazných zmien. Takmer celá rozloha poľnohospodárskeho pôdneho fondu je hygienicky vyhovujúca a kontaminovaná pôda je viazaná hlavne na oblasti priemyselnej činnosti a na oblasti tzv. geochemických anomálií.

Na znečisťovaní pôdy sa podieľajú pozdĺž intenzívnych cestných ťahov látky z chemickej údržby ciest v zimnom období a v neposlednom rade automobilová doprava. Na znečisťovaní pôdy sa podieľa aj intenzívne poľnohospodárstvo, nie však do takej miery ako v minulosti, nakoľko sa stavy hospodárskych zvierat znižujú, v dôsledku čoho sa znižujú aj počty hnojísk. Pri poľnohospodárskej činnosti vzniká špecifický organický odpad ohrozujúci pri nesprávnej manipulácii spodné vody a taktiež rôznorodý odpad, ako sú nádoby od pesticídov, olovené akumulátory, odpadové oleje a pod.

Poškodzovanie bioty

Prirodzené biotopy v dotknutom území sa vyskytujú len vo veľmi obmedzenom rozsahu pozdĺž Váhu, na brehoch kanálov, reliktoch mŕtvych ramien a vodných nádrží. Ich poškodzovanie antropogénnymi aktivitami je jednak sprostredkované imisným spádom, vzliňaním znečistených podzemných vôd a zároveň aj priame fyzickou deštrukciou porastov, vytváraním živelných skládok odpadu a pod. Prevažnú časť vegetačného krytu územia však tvoria poľnohospodárske kultúry jedno-dvojročné a len v malej miere viacročné porasty ovocných sádov a vinogradov. Zber jedno-dvojročných kultúr má negatívny vplyv na stepné sociocenozy

Zdravotný stav obyvateľstva

V rámci základného štatistického sledovania ochorení v SR je zdravotný stav obyvateľstva sledovaný na úrovni okresov. Podľa zverejnených údajov v celoslovenskom priemere v uplynulom období úmrtnosť obyvateľstva sa udržiava pod hranicou 10 zomretých osôb na 1000 obyvateľov, pričom hrubá miera úmrtnosti má klesajúcu tendenciu. Príčinou smrti v uplynulom období boli nasledovné ochorenia v poradí 1. choroby obehovej

sústavy, 2. nádorové ochorenia, 3. vonkajšie príčiny, 4. choroby dýchacej sústavy, 5. choroby tráviacej sústavy. Z hľadiska vývojových trendov klesá štandardizovaná miera úmrtnosti na srdcovocievne ochorenia, miera úmrtnosti na nádorové ochorenia má stagnujúci charakter, aj keď incidencia niektorých typov nádorov je mierne stúpajúca. Možno pozorovať nárast incidence a prevalence diabetu u dospelých, nárast incidence a prevalence chronickej obštrukčnej choroby pľúc a asthmy bronchiale a nárast počtu psychiatrických vyšetrení. V skupine infekčných ochorení možno situáciu celkovo hodnotiť ako priaznivú, pričom došlo k vyššej objasnenosti v skupine črevných nákaz. Z nákaz prenosných zo zvierat na človeka bol zaznamenaný vzostup ochorení na listeriózu a kliešťovú encefalitídu. Počet novoregistrovaných prípadov HIV infekcie vzrastá. Naďalej klesá potratovosť, prirodzený prírastok na 1 000 obyvateľov je v kladných číslach). Pre obyvateľov okresu Šaľa neboli zistené výraznejšie odchýlky od celoslovenských priemerov.

IV. Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických

Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nevyplývajú dôsledky, z ktorých by sa dali predpokladať priame negatívne vplyvy na zdravotný stav obyvateľstva.

Vplyv na chránené územia

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nevzniknú dôsledky, z ktorých by sa dali predpokladať priame negatívne vplyvy na vymedzené chránené územia.

Kumulatívne a synergické vplyvy

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti nevzniknú priame negatívne vplyvy na životné prostredie.

V. Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie

Zmenou navrhovanej činnosti „Rekonštrukcia závlahového systému – AGRO – VÁH, s.r.o. Diakovce“ nevzniknú negatívne vplyvy na životné prostredie. Jedná sa o rekonštrukciu závlahového systému, z dôvodu zlepšenia kvality a kvantity vysádzaných plodín. Vzhľadom k tomu, že nový závlahový systém bude modernejší, zlepší sa efektívnosť pri nakladaní s podzemnou vodou. Predpokladá sa, že závlahový systém bude pracovať s úsporou závlahovej vody a elektrickej energie.

Prílohy

1. Informácia, či navrhovaná činnosť bola posudzovaná podľa zákona, v prípade, ak áno uvedie sa číslo a dátum záverečného stanoviska, prípadne jeho kópia

Navrhovaná činnosť nebola posudzovaná podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie

2. Mapy širších vzťahov s označením umiestnenia zmeny navrhovanej činnosti v danej obci a vo vzťahu k okolitej zástavbe

Mapa je prílohou dokumentácie k zmene navrhovanej činnosti – Technická správa

3. Výpis z katastra nehnuteľností – nie je priložený z dôvodu veľkého počtu vlastníkov. Je k nahliadnutiu v areáli navrhovateľa
4. Dokumentácia k zmene navrhovanej činnosti – technická špecifikácia

VI. Dátum spracovania

Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti bolo vypracované v mesiaci november 2018

VIII. Meno, priezvisko, adresa a podpis spracovateľa oznámenia

Ing. Viera Belovičová, Environmentálne poradenstvo, Nitrianska 1764/30, 927 05 Šaľa

IX. Podpis oprávneného zástupcu navrhovateľa

Ing. Róbert Pataki